

Typehus – men hvordan?

Checkliste vedrørende de brugsmæssige forhold til brug for projektering af typeenfamiliehus.

Udarbejdet af Statens Byggeforskningsinstitut

ved arkitekterne Finn Vedel-Petersen, m.a.a., og Erik H. B. Janzen.

Listen indeholder en væsentlig del af de krav og ønsker, en almindelig familie i dag må stille til haveboligens indretning. Listen kan derfor bruges i forbindelse med projekteringen af haveboliger, specielt enfamilietypehuse (udlejningsboliger), hvor byggherren og byggegrunden er ukendte på projekteringsstadiet. Listen tager derfor primært sigte på det generelt anvendelige hus, både med hensyn til de brugsmæssige egenskaber og til placering på forskellige byggegrunde. Listen kan desuden anvendes til at vurdere et projekts værdi.

De krav, et typehus skal kunne opfylde, vil ikke være helt ens, idet forskellige familier har varierede behov til boligen, selvom også mange af dem vil være de samme - vi skal alle sove, spise, maden skal laves, tøjet opbevares. Desuden vil den enkelte families behov på en række punkter ændre sig med årene, bl.a. fordi børnene bliver ældre. Da typehuset skal bruges af den samme familie igennem en længere årrække, og senere af andre familier, må det indrettes med henblik på en flexibel anvendelse. De enkelte rum må således kunne møbleres på forskellig måde, og man må kunne bruge dem og komme ind i dem uden at genere andre. Boligen må udformes således, at de enkelte familiemedlemmer kan være sammen, men også så de kan være sig selv.

Nogle af listens krav er mange gange vigtigere end andre. Antallet af opfyldte punkter vil derfor

ikke altid være et direkte mål for brugsværdien, omend det ofte vil være retningsgivende. Listens enkelte punkter er gradueret i tre vigtighedskategorier:

* Betegner de vigtigste, x de væsentlige og o de ønskelige punkter.

Den projekterende kan naturligvis iøvrigt selv afveje kravene og eventuelt tilføje flere efter ønske. Ved at anvende listen har den projekterende imidlertid sikret at have været igennem en væsentlig del af de krav, der bør være tilgodeset på den ene eller anden måde i en god bolig.

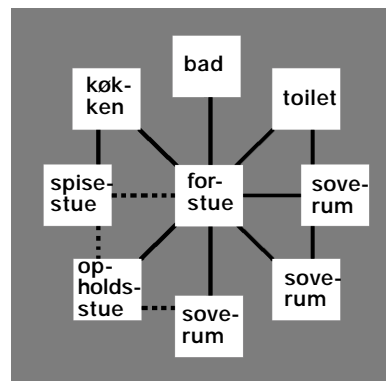
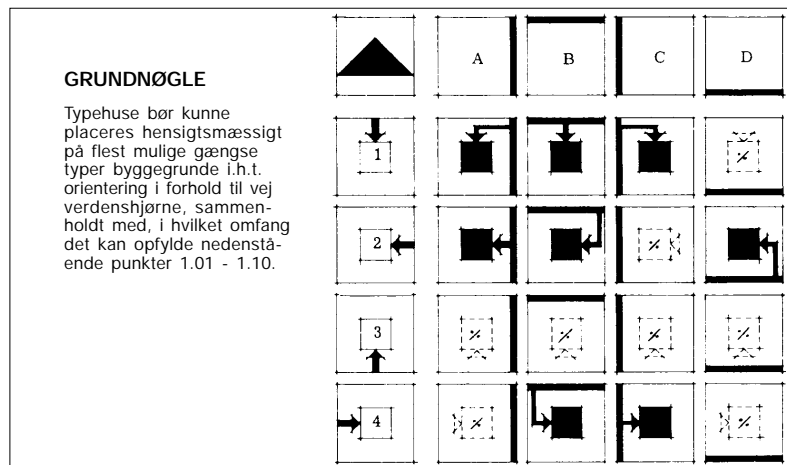
Listen er i første omgang udarbejdet med sigte på huse i eet plan, men hovedparten af kravene vil stort set også have gyldighed på andre hustyper. En del af kravene er ret specificerede. De anførte mål m.v. behøver ikke at tages helt bogstaveligt, idet lidt mindre end forudsat på nogle af punkterne godt kan være acceptabelt, hvis omstændighederne er gunstige, f.eks. med hensyn til rumformen og dørplaceringer. Andre måder at opfylde de stillede krav på er naturligvis også mulige.

Kolonnen „opfyldt“ er beregnet til afcheckning ved vurderingen.

Yderligere eksemplarer af checklisten kan fås gratis ved henvendelse til Statens Byggeforskningsinstitut, tlf. (01) 54/Minerva 56 30.

HUSETS PLAN, FORM OG STØRRELSE

1.00 GRUNDENS OG HUSETS PLACERING I FORHOLD TIL VEJ/VERDENSHJØRNER

— de vigtigste rumforbindelser.
 --- de ønskelige rumforbindelser.

1.00	Grundens og husets placering i forhold til vej/verdenshjørne	A	B	C	D				
1.01	Kan huset ved en placering på grunde af de i grundnøglen viste typer opfylde at:	1	2	1	2	4	1	4	2
1.02	opholdsstuen orinteres mod syd/vest	*							
1.03	mindst 2/3 af opholdsrummene incl. spisekøkken orienteres mod syd eller vest	*							
1.04	ingen opholdsrum incl. spisekøkken orienteres mod nord/nordvest - nord/nordøst	*							
1.05	adgang til huset ikke giver indblik i opholdsstuen	x							
1.06	der kan placeres en ugenert udeplads i forbindelse med opholdsstuen	x							
1.07	der kan indrettes plads til mindst 2 biler i bekvem forbindelse med huset	*							
1.08	der kan indrettes en passende afskærmet legeplads for mindre børn	x							
1.09	der kan placeres en tørreplads nær bagindgang	x							
1.10	pkt. .01 - .09 opfyldt for min 3 placeringer af vej, med en facadelængde på 18 m	*							

3.00 RUMANTAL OG AREALFORDELING

Skemaet indeholder en oversigt over boligstørrelsen og arealfordelingen for forskellige familietyper, gradueret i 3 kvalitetsklasser. Skemaet er baseret på denne listes retningslinier og refererer til gængse plantyper. Andre plantyper, f.eks. med spiseforstue, vil på nogle punkter resultere i en ændret arealfordeling, men skemaets hovedindhold vil stadig være gældende.

2.00	PLANDISPOSITION	
	adgang uden passage gennem opholdsrum til:	
2.01	opholdsstue	*
2.02	alle soverum	*
2.03	køkken	o
2.04	børnerum fra bagindgang	o
2.05	bad, toilet fra alle soverum	*
	god forbindelse mellem:	
2.06	køkken og spiseplads	*
2.07	køkken og bryggers	x
2.08	stue og spiseplads	o
2.09	stue og udeplads	*
2.10	bryggers og udetørreplads	o
2.11	for- eller bagindgang og garage (carport)	o
2.12	bagindgang og udhus	o
	ingen opholdsrum støder op til:	
2.13	toilet	o
2.14	baderum	o
2.15	fyrurum	x
2.16	vaskerum	o
2.17	ingen støjgivende installationer på vægge mod opholdsrum	*
2.18	et rum nær udgangsdør og wc, egnet til hushjælp, erhverv, udlejning etc.	o

3.01	BEBOELSESRUM	opholdsstue 24-30 m ²	spiserum 11-13 m ²	foalelderum 12-14 m ²	2-sengs rum 11-13 m ²	1-sengs-, gæste- eller arbejdsrum: 8-10 m ²	køkken 7-8 m ²	spiseplads 4-5 m ²	beboelsesrum ialt i netto m ²	opfyldt	
2 voksne 1 eller 2 børn	minimum	26		12	12	9			8	67	
	middel	26		12	12	9			8	+ 4	71
	god	24	12	12	12	9	9		8		86
2 voksne 3 børn	minimum	28		12	12	9	9		8		78
	middel	28		12	12	9	9		8	+ 4	82
	god	26	12	14	12	9	9	9	8		99
2 voksne 4 børn	minimum	30		12	12	9	9	9	8	+ 4	93
	middel	28	12	14	12	9	9	9	8		99
	god	28	12	14	12	9	9	9	8		110

3.02	BIRUM	separat toilet 2-3 m ²	gæstetoilet 2 m ²	bad (wc) 3-4 m ²	vaskerum 3-5 m ²	bryggers 3-5 m ²	hobbyrum 3-5 m ²	opbevaringsrum 4-6 m ²	gang- og skabsareal 8-16 m ²	birum ialt i netto m ²	beboelses- og birum ialt i netto m ²	væggareal 12-21 m ²	beboelses- og birum ialt ca. i brutto m ²	opfyldt
2 voksne 1 eller 2 børn	minimum			4	5	4	8	21	88	12	100			
	middel	2		4	5	4	10	25	96	14	110			
	god	2	3	8	4	11	28	114	16	130				
2 voksne 3 børn	minimum	2		4	5	4	10	25	103	15	120			
	middel	2	3	8	4	11	28	110	16	130				
	god	2	2	4	6	4	6	14	38	137	18	155		
2 voksne 4 børn	minimum	2		3	8	4	12	29	122	17	140			
	middel	2	2	4	6	4	6	14	38	137	19	160		
	god	2	2	4	6	6	6	16	42	152	21	170		

3.03	UDHUS til haveredskaber, cykler etc.	10 – 12 m ²
------	--------------------------------------	------------------------

4.00	OPHOLDSSTUE MED SPISEPLADS <i>Funktion:</i> fællesophold, hvile, samvær med gæster, TV, spisning, lettere arbejde		
4.01	Areal	24 – 30 m ²	*
4.02	Rumbredde	mindst 370 cm	*
4.03		440 cm	x
4.04	Plads til	sofa, sofabord og 2 lænestole + suppleringsmøbler (400 x 60 cm) + spisebord og 8 stole	*
4.05	+ 1	+ 1 lænestol	o
4.06		+ 1 skrivebord (piano)	o
4.07	Møbleringen	To eller flere væsensforskellige muligheder for placering af ovenstående møbler	*
5.00	OPHOLDSSTUE UDEN SPISEPLADS (med stor proj. spiseplads andet sted) <i>Funktion:</i> fællesophold, hvile, samvær med gæster, TV, lettere arbejde		
5.01	Areal	20 – 25 m ²	*
5.02	Rumbredde	mindst 370 cm	*
5.03		440 cm	x
5.04	Plads til	sofa, sofabord og 3 lænestole + suppleringsmøbler (300 x 60 cm) + skrivebord	*
5.05		+ 1 lænestol	o
5.06		+ 1 piano eller lignende større møbel	o
5.07	Møblering	To eller flere væsensforskellige muligheder for placering af ovenstående møbler	*
6.00	SPISERUM <i>Funktion:</i> spisning, daglig og sammen med gæster		
6.01	Areal	11 – 13 m ²	*
6.02	Rumbredde	mindst 250 cm	*
6.03		350 cm	x
6.04	Plads til	spisebord og 8 stole + suppleringsmøbler (100 x 60 cm)	*
6.05		+ 1 arbejds- eller symaskinebord (60 x 100 cm)	o
7.00	FORSTUE , fordelingsrum: <i>Funktion:</i> overtøj af og på, opbevaring, modtage gæster		
7.01	Areal	4 – 5 m ² (rektangulært areal med en side på 140 cm)	*
7.02	Rumbredde	mindst 120 cm	*
7.03		140 cm	x
7.04	Skab eller niche til overtøj	(60 x 120)	*
7.05	Plads til	1 kommode (40 x 80)	x
7.06	Vindfang		o
8.00	FORÆLDRERUM <i>Funktion:</i> forældresøvn, toilette, evt. ophold		
8.01	Areal	12 – 15 m ²	*
8.02	Rumbredde	mindst 270 cm	*
8.03		360 cm	x
8.04	Plads til	1 dobbeltseng + 1 klædeskab (60 x 160 cm) ¹⁾ + 1 arbejds- eller lign. (60 x 100 cm)	*
8.05		2 adskilte senge + klædeskab ¹⁾	*
8.06		+ 1 kommode (50 x 100) ²⁾	o
8.07		+ 1 klædeskab 50 cm (falt 2 stk. a 60 x 100)	*

¹⁾ 50 % af skabene kan anbringes i skabsrum eller gang.

²⁾ krav, hvor skabe er udenfor rummet.

9.00	2 PERSONERS SOVE- OG PRIVATRUM <i>Funktion:</i> 2 børns søvn, leg, gæster, ophold, evt. spisning		
9.01	Areal	11 – 13 m ²	*
9.02	Rumbredde	mindst 250 cm	*
9.03		360 cm	x
9.04	Plads til	2 senge + 1 klædeskab (60 x 160 cm) ¹⁾ + 2 arbejdsborde (a 60 x 100 cm) + 2 stole	*
9.05		+ 1 suppleringsmøbel (60 x 100 cm) ²⁾	o
9.06		+ 1 armstol	o
9.07		+ 1 reol (30 x 100 cm)	o
9.08		+ 1 klædeskab 40 cm (falt 2 x 100 cm)	o
10.00	1 PERSONS SOVE- OG PRIVATRUM <i>Funktion:</i> 1 persons søvn, leg, ophold og arbejde, gæster, evt. udlejning		
10.01	Areal	8 – 10 m ²	*
10.02	Rumbredde	mindst 240 cm	*
10.03		350 cm	
10.04	Plads til	1 seng + 1 klædeskab (60 x 80 cm) + 1 arbejdsbord (60 x 100 cm) ²⁾	*
10.05		+ 1 suppleringsmøbel (60 x 100 cm) ²⁾	o
10.06		+ 1 armstol	o
10.07		+ 1 reol (30 x 100 cm)	o
10.08		+ 1 klædeskab 20 cm (falt 100 cm)	o
11.00	OPBEVARINGSPLADS <i>Funktion:</i> opbevaring, tøj, linned, rengøringsrekvisitter		
11.01	Faste klædeskabe/skabsrum	80 cm pr. seng (hvor skabspladsen ikke er opfyldt i soverummene)	*
		100 cm pr. seng	o
11.02	Kosteskab, højt skab	(80-60 x 60 cm)	*
11.03	Linnedskab, højt skab	(40 x 60 cm)	*
12.00	KØKKEN UDEN SPISEPLADS <i>Funktion:</i> opbevaring og tilberedning af fødevarer, opvask m.m.		
12.01	Areal	7 – 8 m ²	*
12.02	Rumbredde	mindst 220 cm	*
12.03		240 cm	x
12.04	Friaftande foran arbejdspladser og skabe	mindst 100 cm	*
12.05	Køkkenbordet (incl. komfur)	min. 420 cm langt i bordforkant	*
12.06	2 arbejdspladser a	mindst 90 cm	*
12.07	Overskabenes længde	mindst 260 cm	*
12.08	Vasken placeret mellem en arbejds- og en frastillingsplads		*
12.09	Opvask fra højre til venstre		o
12.10	Komfuret placeret mellem en arbejds- og en frastillingsplads		*
12.11	Vask og komfuret placeret i samme opstillingsrække (side)		x
12.12	Ventileret madskab og plads til køleskab	Kan overfloddiggøres af pkt. 15	o
12.13	Madskab og køleskab placeret ved en frastillingsplads		x
12.14	Vask og komfur højst 250 cm fra vindue		o
12.15	Køle/svaleskab på mindst 150 l (plads til)		x
12.16	Opvaskemaskine (plads og installation til)		x
12.17	Dobbelt stålvaske (stålbord)		x
12.00	KØKKEN MED SPISEPLADS <i>Funktion:</i> spisning, leg, lektielæsning, hobby m.m.		
12.18	Areal	11 – 13 m ²	*
12.19	Plads til	1 spisebord med mindst 5 stole	*
12.20	Spisebordet placeret ved vindue		o

13.00	WC OG BADERUM <i>Funktion: personlig hygiejne, evt. tøjvask og tøjtørring</i>		
13.01	Areal	3,5 – 5 m ²	*
13.02	Rumbredde	mindst 160 cm	*
13.03	Liggekar	med bruse (min. 70 x 160 cm)	*
13.04	Håndvask	(min. 40 x 60 cm)	*
13.05	WC		*
13.06	Bidet		x
13.07	Bruseniche		o
13.08	Vaskemaskine (plads og installation til) ³⁾		o
13.09	Tørreskab/tumbler (plads til) ³⁾		o
13.10	Vindue		x
14.00	BADERUM <i>Funktion: personlig hygiejne, evt. tøjvask og tøjtørring</i>		
14.01	Areal	4 m ²	*
14.02	Rumbredde	mindst 140 cm	*
14.03		160 cm	
14.04	Liggekar	(mindst 70 x 160 cm)	*
14.05	Håndvask	(mindst 40 x 60 cm)	*
14.06	Vaskemaskine (plads og installation til) ³⁾		o
14.07	Tørreskab/tumbler (plads til) ³⁾		o
14.08	Vindue		x
15.00	WC-RUM <i>Funktion: personlig hygiejne</i>		
15.01	Areal	2 – 3 m ²	*
15.02	Rumbredde	mindst 100 cm	*
15.03		130 cm	x
15.04	Håndvask		*
15.05	WC		*
15.06	Bidet		x
15.07	Bruseniche		o
15.08	Vindue		x

16.00	TØJVASKERUM <i>Funktion: personlig hygiejne, evt. tøjvask og tøjtørring</i>		
16.01	Areal	4 m ² (selvstændigt rum 5 – 6 m ²)	*
16.02	Friafstand foran maskiner og arbejdspladser	mindst 100 cm	*
16.03	Vaskemaskine (plads og installation til)		*
16.04	Tørremulighed (snoretæk eller lignende)		*
16.05	Tørreskab/tumbler (plads til) °		
17.00	UDENOMSPLADS		
16.01	Rum (plads) for opbevaring af gemmetøj, kufferter sæsonbetonede ejendele etc.	4 – 6 m ²	*
16.02	Rum (plads) for opbevaring af cykler, havemøbler, haveredskaber, barnevogn etc.	10 – 12 m ²	*
16.03	Plads ved husets bagindgang til udefodtøj have- og regn	2 – 3 m ²	x
16.04	Pæds til viktualier, dybfryser, frugt etc.	2 – 3 m ²	o
16.05	Plads for hobbyarbejde, opvarmet, med vand, afløb og arbejdsbord	3 – 5 m ²	o
16.06	Garage, carport (plads til)	16 – 18 m ²	*

Alle mål er netto-møbleringsarealer

³⁾ hvor der ikke er projekteret enten et særskilt vaskerum eller anden vaske mulighed